

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ “ ЖАР 2002 “

6100 Казанлък, ул. „Тракия“ № 15/ изток /; тел.:0889 601 963; E-mail:ncjarkz@gmail.com

ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА НА НЧ „ЖАР 2002“ ГРАД КАЗАНЛЪК ЗА 2023 ГОДИНА

С приетите през 2009 г. изменения и допълнения на Закона за народните читалища/ЗНЧ/ се разшири начина на финансиране на читалищата /чл. 26а, ал.4 и ал.5 от ЗНЧ/. В основата на целия този процес стои **Годишна програма за развитие на читалищната дейност**. Същата се изпълнява с гласуваната държавна субсидия и с общинско дофинансиране /чл.26.а от ЗНЧ/. Програмата за 2023 г. бе представена от НЧ „ЖАР 2002“ в община Казанлък и приета от Общински съвет – Казанлък. Съгласно чл. 26а, ал.4 и ал.5 от ЗНЧ, читалищата представят до 31 март доклад за изразходване на средствата по Програмата, с които са субсидирани и дофинансирани от Общината през предходната 2023 година.

В тази връзка, през 2023 година нашето Читалище, не е получило дофинансиране по чл.26а, ал.4 и ал.5 от ЗНЧ. Заседание по разпределение на субсидията от Комисията за разпределение на държавната субсидия нямаше. В средата на месец октомври 2023 г. ни бе изпратено писмо от Отдел култура и туризъм на община Казанлък, с което ни информираха за следното:

„Тъй като разпределението на субсидията бе направено съгласно Решение № 337/2.05.2023г. на Министерски съвет, Ви информираме, че бюджета на повереното Ви читалище е **77 790,41 лева**.“

В края на месец декември 2023 г., допълнително към държавната субсидия „Съгласно ПМС 197/19.10.2023 г.“, бе преведена и сумата от **3 317,76 лева**.

Общо държавна субсидия: 81 108,17 лева.

Годишната програма на Читалището, бе изпълнена със средства от държавната субсидия, собствени приходи от дейност, чл.внос, дарения и др..

Народно читалище „ЖАР 2002“ е традиционно самоуправляващо се българско културно-просветно сдружение в община Казанлък. Основната му цел е **общението**. Чрез основната му **цел и дейност**, се осъществява културен живот и приобщаване на гражданите към постиженията на науката, изкуството и културата. Като читалище с фолклорна насоченост, работи за запазване на обичаите и традициите на българския народ и утвърждаване на националното самосъзнание. Организира и участва в инициативи като: фестивали, събори, тържества, концерти и други.

Читалище „ЖАР 2002“ извършва своята дейност в населено място с 47 000 жители. Регистрираните читалищни членове, действителни и спомагателни в Читалището са 300 броя. Разгърнатата площ на читалищната сграда е 320 кв.м. Налична е интернет връзка, компютърни конфигурации, мултифункционални устройства и принтери. Шейсет броя са местата в залата. Разполага с оскъдна, но функционална сценична техника.

Основните задачи за развитието на читалищната дейност през 2023 г., Читалището реализира с активната дейност на преподаватели, ръководители, творци, читалищни дейци, любители на различните изкуства. Сътрудничи си с училищата, църквите и различни организации от неправителствения сектор, както и с местния бизнес в град Казанлък. Работата с **хора с увреждания** е един от приоритетите му. Интегрирането на различните **етноси**, е една от основните задачи реализирани от Читалището. Подпомага работещите в читалището, в обучения за повишаване на квалификацията им.

НЧ „ЖАР 2002“ осъществява своята дейност с държавна субсидия и собствени приходи от членски внос, културна дейност и дарения.

I. Любителско художествено творчество

В Читалището творят и се развиват **колективи, формации, ателиета** и др. с над 400 участника в тях. **Ежедневната** посещаемост в Читалището, на хора с различна възраст и интереси, надхвърля 60 човека.

I.1. Младите хора са обхванати в различни творчески форми, а именно:

- **Фолклорен Ансамбъл „Палавници“**
- **Фолклорен ансамбъл „Жар“**
- **Танцова формация „ЖАР“**
- **Танцова формация „От Извора“**
- **Спортни и забавни танци**
- **Школа по Характерни танци** - деца и възрастни
- **Група за Балкански фолклор**

Преданията се разказват и съхраняват чрез:

- **Група за автентичен и изворен фолклор**
- **Група за традиционен фолклор**
- **Танцова формация „От Извора“**

Сръчните ръце на деца и възрастни багрят, и ваят в:

- **Ателиета:**
- **Приложни изкуства**– подготвят и изработват сувенири, плакети и др., за нуждите на организирани от Читалището национални фестивали, както и извън него.
- **Изобразително изкуство**
- **Индивидуална работа** с деца и възрастни
- **Битови народни инструменти**
- **Пеене и музика**
- **Арт терапия за хора със специфични потребности**
 - Клуб по фолклор - Двуседмични занимания, в Дом за хора с психична и умствена изостаналост /ДПЛУИ/, и Дом за хора с психични разстройства /ДПЛПР/, в град Твърдица

I.2. Клубовете, кръжоците, школите и курсовете са отворени, а бройката на участниците в тях е над 300.

- Клуб „Бит и традиции“ – участва във филмови продукции, ритуали, възстановки
- Клуб по Етнография – осъществява Краеведски мероприятия, Видеотеки, Презентации и Семинари
- Школа по Изобразително изкуство - деца и възрастни
- Школа приложни изкуства – деца и възрастни
- Школа Горещ батик – деца и възрастни
- Школа „Знам и мога“ – участия в литературни конкурси и фестивали
- Школа „Писнала, запяли, заиграли“ по народно пеене, музика и инструменти
- Кръжок по Бродерия и Плетиво - Четирите групи допринасят за красотата на народните носии. Изработени и реставрирани народни носии са уникални по своята същност и носят индивидуалността на изпълнителя.

Част от тях обогатяват музейната сбирка. Издадени са каталози и календари със снимки на образци облечени с тях.

- Кръжок по приложни изкуства – четири групи – изработват сувенири, плакети и пр.. Арт терапия, с деца и възрастни със специфични потребности.
- **Клуб за народни хора и ръченици „Жар“** - 4 направления, 5 групи, с различен обхват и дейност – представителен възрастни /I и II /, представителен детски /I и II/ , напреднали, начинаещи, временни – сезонни
- **Клуб за народни хора и ръченици „От Извора“** – напреднали и начинаещи
- **Школа по Характерни танци** - деца и възрастни
- **Спортни и забавни танци**
- **Курс по Танци** - Всички преминали през обучението, включващо разработки от различните етнографски области, танцуват, представят себе си, града и страната ни. Ръководят самодейни групи по танци, в други населени места.
- **Курсове по Изобразително изкуство, Музика и Танц** – подготовка за прием в училища по изкуствата
- **Кандидат-студентски курсове** – подготовка за прием във учебни заведения по изкуствата

За изграждането и реализирането на различните културни продукти, в Читалището работят и творят специалисти, от различните области на Културата. **Пет щатни ръководители и преподаватели с висше образование**, и един със **средно специално образование**. Двама нещатни с висше образование по изкуствата и трима консултанти в областта на Културата.

Чрез качественото обучение, се продължава повишаването на художествено – творческите постижения, на любителските колективи. Изявите им се доближават до професионалното изкуство.

Председателят на Читалището работи, на обществени начала. Читалищен Секретар, няма. Организирането, провеждането и пр. на мероприятията, се извършва изцяло от ръководителите и преподавателите, ръководени от Председателя.

III. Културна и творческа дейност на Читалището

Популярната или още масовата култура, това е „народната“ култура, която в Читалището, включва чествания, изложби, тематични фолклорни вечери, народни веселия, творчески дни, репетиционен процес в танцовите зали, преподавателска работа в ателиетата, организиране на Weekend, сезонен и поклоннически туризъм и много др., събрани в 52-те седмици в годината. Всички щатни преподаватели активно работеха както в залите и ателиетата, така и в изнесени и онлайн часове по различните дейности. За поредна година бе организирано и Национално надиграване „Тъпан бие, хоро се вие“ Казанлък, май 2023 г. и всички фолклорни читалищни формации взеха участие в него. Националното детско надиграване „За Ръчица“, под надслов „Деца играят българско хоро“ отново събра танцуващите деца от областта и страната.

III.1. Организираните мероприятия от Читалището са с обхват от над 6000 участника:

- Тематични фолклорни вечери – Жаркотеки – 6 броя – над 1000 участника
- Ритуали на Богоявление, Трифон Зарезан, Сирни Заговезни, Розобер
- Обичаи Парен петел, Гергьовден, Еньов ден
- Националното надиграване „Тъпан бие, хоро се вие“ – над 1000 участника
- Национално детско надиграване „За Ръчица“ – над 200 участника
- Тур обиколки „По пътя на траките и розите“ с гости на града през годината – над 1000 участника
- Коледна витрина
- Коледуване 24/25 декември

- **Творческите дни с цел ОБЩЕНИЕ** – 12 месеца, 240 дни, с продължителност четири часа на ден, с посещаемост от над 80 дейци.
- **Творчески подготвителни школи и пленери** - 2 броя x 7 дни - море /Слънчев бряг/ и балкан /Боровец/ - допринасят за добрата подготовка и представяне на формациите в национални и международни форуми на изкуствата. В тези прояви участват дейци, творци, радатели на българското, които **разказват, показват и наследяват**, т.е. съхраняват ежедневните произшествия и събития, стремежите и потребностите, съставляващи живота на част от населението.

III.2. Начините и формите на **честване, почитане, празнуване** и пр. в Читалището се определят от повода и наличния ресурс, с който ще се осъществи даденото събитие. С всичко това, ние години наред сме се съобразявали и ще го правим и за напред.

Всяка година дните, от рождението на **Христо Ботев 05.01**, през деня на **Обесването на Левски**, до честването на **03 март**, организираме различни събития посветени на героите, загинали за освобождението на България от турско робство. Поддържаме самосъзнанието на горд народ, достоен за подражание. Наши дейци се прекланят на гроба на **Хаджи Димитър**. Организиран се чествания и походи до святото място.

III.3. Изложби, конкурси, пленери и ателиетата нашето Читалище организира и представя по нестандартни начини в зависимост от темата, т.е. на открито, в църковен двор, етнографска къща, МОЛ-ве и пр.:

а/ ИЗЛОЖБИ – 4 броя

1. „ПЪСТРИ НОТКИ“ – 25.01.2023 г. – Общинска библиотека „Искра“
2. „ИЗКУСТВОТО КАТО ХОБИ“ – ЛХМ „ЧУДОМИР“ – септември 2023 г.
3. Коледна витрина – ул.Искра №4 – декември

б/ ИЗЛОЖБА БАЗАР – 5 броя

1. „МАРТЕНИЦИ“ - 21.02 - 01.03
2. „ВИДЕНИЯ ПО ЕНЬОВДЕН“ – 24.06.2023 г. – Етнографски комплекс Казанлък
3. „НЮАНСИ“ – април-юни – НЧ „ЖАР 2002“
4. Фестивал на орехите – село Голямо Дряново
5. Коледен базар – Тополовград – 19 -31.12.2023 г.

в/ РАБОТИЛНИЦИ – 5 броя

1. „Баба Марта, бързала“ – 21,22,23,24,25 февруари 2023 г.
2. Великденско ателие – април 2023
3. „Тъпан бие, хоро се вие“ – сувенири - април и май 2023 г.
4. Манастир „Св.Троица“ Тополовград – 12.06.2023 г.
 - 2.1. Бодиарт
 - 2.2. Оцветяване на фигури
5. Коледни работилници – 1-16.12.2023 г.
 - сурвачки
 - играчки за елха
 - коледни картички
 - магнити с коледен мотиви

IV.4. Тематични изяви –

- **„Фолклор, бит и традиции“** – Етнографски области, ритуали, обичаи – от Февруари до Декември – 26 издания – присъствено и онлайн
- **„Танцувай... с нас“** – Юли /Август – 48 издания
- **Творческа школа** – 7 дни море / 7 дни балкан

V. Участие на Читалището в мероприятия, като конкурси, концерти, надигравания, ателиета, изложби, семинари и др. с :

V.1. Местно значение

1. Ритуал „По клади“ Сирни Заговезни
2. Обичай „Парен петел“
3. „Хараланпей“ – Празник на меда
4. Ателие Баба Марта – ателие с над 30 участника
5. „Баба Марта вързала“ – Баба Марта при децата
6. Коледен базар
7. Коледна витрина

V.2. Национално значение:

1. **Национален конкурс „Наследници на Дечко Узунов“ 2023** – гр. Казанлък – Награда на омбудсмана /Горещ батик/ - Александра Колева – Ателие „Пъстроцвет“
2. **Национален конкурс „Малките нашенци“** – „Чудомирови празници 2023“ – Ателие „Пъстроцвет“
Награда на ЛХМ „Чудомир“ – Никол Шампалова
3. **Национален конкурс „Пресмехулници“** – Чудомирови празници 2023“ – Ателие „Пъстроцвет“
III-то място Марина Станчева
4. **Национална инициатива за завръщане към корените „Родословно дърво“** – Ателие „Пъстроцвет“
I-во място – Габриела Денева – рисунка
5. **Национален конкурс „Ветеринарният лекар, лечител на човечеството“**
III-та награда – Габриела Денева – горещ батик
6. **Национален конкурс „Уханието на розата“** – Ателие „Пъстроцвет“ – Военен клуб Казанлък – III-то място Ана-Мария Георгиева
7. **Общински конкурс „100 години списание „Кула“** – Ателие „Пъстроцвет“ – I-ва награда - Габриела Денчева
II-ра награда – Габриела Койчева
8. **Общински конкурс „Розата царица на долината“** – Ателие „Пъстроцвет“ – I-ва награда – Никол Шампалова - рисунка
II-ра награда – Габриела Денчева – горещ батик
II-ра награда – Марина Станчева – есе
II-ра награда – Габриела Денчева – есе
9. **Национален фестивал „Пролетно хоро“** Велинград – март 2023 г. – ГТФ „Жар“
10. **Национално надиграване „Тъпан бие, хоро се вие“** - май 2023 г.
11. **Национално детско надиграване „За Ръчица“** – май 2023 г.
12. **Розобер** – 5 броя – май/юни 2023 г.

13. „Гозбите на България“ – кулинарно предаване – юни 2023 г. – ГТФ „Жар“
14. Национален фестивал „Хоро край поморийския бряг“ – град Поморие – юни 2023г
15. Национален фестивал „На армане с тъпане“ град Разлог – юли 2023 г.
16. Национален събор „Северняшки гайтани“ град Севлиево - октомври 2023 г.
17. Национален празник на тиквата – град Севлиево - октомври 2023 г.
18. Национален фолклорен фестивал „Сандански пее, заиграва, Пирина разлюлява“ град Сандански – октомври 2023 г.
19. Творческа лагер школа „Боровец“ – Награда от „Дворец на децата“ София – юли 2023 г.
20. Събор на занаятите село Орешник

V.3. Международно значение:

- 3.1. **МФФ** „Празник на Розата“ град Казанлък 2023 –
ФА „ПАЛАВНИЦИ“ и ФА „ЖАР“ юни 2023 г.
- 3.2. **МФФ** „Фолклорни нюанси“ град Несебър 2023 – ФА „ЖАР“
- 3.3. **75 годишен юбилей на БСУ „Христо Ботев“ град Братислава, Р.Словакия –**
ноември 2023 г. – ФА „ПАЛАВНИЦИ“

V.4. Други –

А/ в населеното място:

1. Ритуал Трифон Зарезан
2. Ритуал по Еньовден – 24 юни 2023 г.
3. Тематични фолклорни вечери – **8 пъти в месеца**
4. Творчески подготвителни школи - **2 бр.**

Б/ в други населени места:

Национални маскарадни игри – 2 участия

1. „Старчевата“ Разлог, „Старчешка булка“ с.Тъжа, „Дудуна“ с.Търничене

В/ Семинари – 6 броя

Участие на Хореографи и Худ.ръководители от Читалището в градовете
Девин, Велинград, Поморие, Разлог, София, Сл.бряг

VI.4. Национални надигравания, фестивали, концерти и пр. – 12 участия:

- Национален фестивал „Пролетно хоро“ – март- Велинград – Група за традиционни народни хора „Жар“
- Национален фестивал „Пролетно хоро 2023“ – март- Велинград – ТК „От Извора“
- Национално надиграване „Тъпан бие, хоро се вие“ Казанлък 2023 – 100 участника – фолклорни формации „Жар“
- Национално детско надиграване „За Ръчица“ – 24 участника
- Национален фестивал „Хоро край Поморийския бряг“ Поморие 2023 – 50 участника от Клуб „Жар“
- Национален фестивал „Хоро край Поморийския бряг“ Поморие 2023 – 16 участника от клуб „От Извора“
- Национален фестивал „На армане с тъпане“ Разлог 2023 – 50 участника – Клуб „Жар“
- Национален фестивал „На армане с тъпане“ Разлог 2023 – 16 участника – ТК „От Извора“
- Международен фолклорен фестивал „ПЪСТРИ НЮАНСИ“ – Слънчев бряг

- Събор „Северняшки гайтани“ – 30 човека от Клуб „Жар“ – град Севлиево
- Събор „Северняшки гайтани“ – 16 човека от Клуб „От Извора“ – град Севлиево
- Национален фолклорен фестивал „Сандански пее, заиграва, Пирин разлюлява“
град Сандански – Група за традиционни хора „ЖАР“ - 32 участника

VII.5. Конкурси и фестивали с конкурсен характер - 9 броя

5.1. Регионални конкурси

- „Смехът е здраве“ град Павел Бания

- I-ва награда - Радослав Мирчев

5.2. Национални конкурси

5.2.1. Школа „Изобразително изкуство“

- **1. Национален конкурс „Наследници на Дечко Узунов“ 2023** – гр. Казанлък – Награда на омбудсмана /Горещ батик/ - Александра Колева – Ателие „Пъстроцвет“
- **2. Национален конкурс „Малките нашенци“** – „Чудомирови празници 2023“ – Ателие „Пъстроцвет“ - Награда на ЛХМ „Чудомир“ – Никол Шампалова
- **3. Национален конкурс „Пресмехулници“** – Чудомирови празници 2023“ – Ателие „Пъстроцвет“ - III-то място Марина Станчева
- **4. Национална инициатива за завръщане към корените „Родословно дърво“** – Ателие „Пъстроцвет“ - I-во място – Габриела Денева – рисунка
- **5. Национален конкурс „Ветеринарният лекар, лечител на човечеството“**
Ателие „Пъстроцвет“ - -та награда – Габриела Денева – горещ батик
- **6. Национален конкурс „Уханието на розата“** – Ателие „Пъстроцвет“ – Военен клуб Казанлък – III-то място Ана-Мария Георгиева
- **7. Общински конкурс „100 години списание „Кула“** – Ателие „Пъстроцвет“ – I-ва награда - Габриела Денчева
II-ра награда – Габриела Койчева
- **8. Общински конкурс „Розата царица на долината“** – Ателие „Пъстроцвет“ – I-ва награда – Никол Шампалова – рисунка
II-ра награда – Габриела Денчева – горещ батик
II-ра награда – Марина Станчева – есе
II-ра награда – Габриела Денчева – есе

VIII. Курсове по Изобразително изкуство, Музика и Танц – Подготовка на кандидат гимназисти и студенти в учебни заведения по изкуствата

- IV клас – 1 бр.
- V клас – 2 бр.
- VII клас – 3 броя
- XII клас – 2 бр.

Народно читалище „ЖАР 2002“ град Казанлък и за напред ще търси иновативни форми за привличане на **младите хора**, изхождайки от техните интереси и потребности. Съхраняването на националните традиции, ценности и фолклор от **хора в активна възраст**, е сред основните му приоритети. Популяризиране на **културно-историческото наследство**, е неговата гордост. Утвърждаването на Читалището, като **обществен образователен, информационен център, осигуряващ равен достъп за всички**, е ежедневната му работа.

Читалищната дейност не може да се притегли. Тя е нещо, което се гледа с различни очи и се усеща от различни сърца. **Дейност, която винаги има няколко гледни точки и винаги всички са правилните.**

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
НА НЧ „ЖАР 2002“ ЗА 2023 ГОДИНА

I.Приход:

Получена държ.субсидия за 2023 г - 81 108,17 лв.

Собствени приходи - 2 100,00лв.

Членски внос – 2265,00 лв.

Допълнителни приходи от източници/ дарения, спонсорство и др./ – 23 082,00 лв.

ВСИЧКО ПРИХОД : 108 555.17 лв.

II.Разход:

1.ФРЗ – 30 283,84 лв.

2.Осигуровки – 10 101,69лв.

3. Основна дейност

 Културно-масова дейност – 28 737,00лв.

4. Издръжка

 Застраховка – 1 867,00 лв.

 Отопление и осветление - 1335,43 лв.

 Телефон и интернет - 1 367,38лв.

 Канцеларски материали - 640,80 лв.

 Командировки - 11 206,00 лв.

 Текущ ремонт - 879,36лв.

 Други – 17 103.00 лв.

ВСИЧКО РАЗХОД: 102 154,12лв.

ТОДОРКА ПЕТКОВА

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НЧ „ЖАР 2002“
ГРАД КАЗАНЛЪК